

สรุปการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

f สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร www.parliament.go.th Pr_ParliamentTH

การประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 1 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

วันพฤหัสบดีที่ 29 สิงหาคม 2567 เวลา 09.00 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานรัฐสภา เป็นประธานการประชุม โดยมี นายมงคล สุระสัจจะ รองประธานรัฐสภา ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

(1) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

รับทราบคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ เรื่อง ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 210 วรรคหนึ่ง (2)

ตามที่ประธานรัฐสภาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญมาตรา 210 วรรคหนึ่ง (2) กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของรัฐสภาโดยการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญมาตรา 256 ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่และมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญมาตรา 210 วรรคหนึ่ง (2) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาศาลรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2561 มาตรา 7 (2) และมาตรา 44 ซึ่งปัญหาดังกล่าวต้องเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วการบรรจुरะเบียบวาระการประชุมรัฐสภาเพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเป็นหน้าที่และอำนาจของประธานรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญมาตรา 80 และตามข้อบังคับการประชุมรัฐสภา พ.ศ. 2563 ข้อ 119 กรณีไม่ใช่ปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของรัฐสภาคำร้องมีสาระสำคัญเป็นเพียงข้อสงสัยและข้อหาหรือให้ศาลรัฐธรรมนูญอธิบายเกี่ยวกับคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 4/2564 ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัย โดยละเอียดและชัดเจนแล้วไม่ใช่ปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของรัฐสภาที่เกิดขึ้นไม่ต้องด้วยเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญมาตรา 210 วรรคหนึ่ง (2) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2561 มาตราเจ็ด (2) และมาตรา 44 จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

ที่ประชุมรับทราบ

(2) รับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ 1 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันศุกร์ที่ 29 มีนาคม 2567

ที่ประชุมรับรอง

(3) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว (ไม่มี)

เรื่องด่วน

1. ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช ....
(ยกเลิกมาตรา 272) นายชัยวัช ตุลาธน กับคณะ เป็นผู้เสนอ

นายพิชัฐ วัชรสินธุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน ในฐานะสมาชิก
รัฐสภา ขอดอนเรื่องดังกล่าวออกไป เนื่องจากมาตรา 272 อยู่ในบทเฉพาะกาลซึ่งได้สิ้นอายุและสิ้น
สภาพ ไป แล้ว เพื่อ ประหยัด เวลา ของ ที่ ประชุม ร่วม กัน
ของรัฐสภาอาศัยอำนาจตามข้อบังคับฯ ข้อ 37 จึงขอดอนร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวออกจาก
ระเบียบวาระ โดยขอพวงข้อสังเกตไปด้วย 2 ข้อ

(1) ถึงแม้ว่ามาตรา 272 จะสิ้นสภาพแล้วหวังว่าจะไม่มีใครในอนาคตที่จะเสนอ
แก้ไขรัฐธรรมนูญใดใดที่ทำให้ใครก็ตามที่ไม่ได้มาจากการเลือกตั้งของพี่น้องประชาชนมีอำนาจในการร่วม
เลือกนายกรัฐมนตรี ซึ่งขัดกับหลักประชาธิปไตยสากล

(2) แม้ว่ามาตรา 272 จะสิ้นสภาพแล้วรัฐธรรมนูญฉบับ 2560 มีปัญหาอยู่
หลายจุด และไม่เป็นไปตามมาตรฐานประชาธิปไตยสากลนำไปสู่ปัญหาทางการเมืองที่เห็นกันอยู่
หลายเรื่องในปัจจุบัน การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง
ต้องทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาแห่งนี้ จึงควรมีการประชุมร่วมกันของรัฐสภาให้บ่อยขึ้น

ที่ประชุมอนุญาตให้ถอนเรื่องด่วนที่ 1 ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช .... (ยกเลิกมาตรา 272) ออกจากระเบียบวาระ ตามข้อบังคับ
การประชุมรัฐสภา พ.ศ. 2563 ข้อ 77 ประกอบข้อ 61

2. ร่างกรอบความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้านระหว่าง
สหภาพยุโรปและรัฐสมาชิกฝ่ายหนึ่งกับราชอาณาจักรไทยอีกฝ่ายหนึ่ง (Framework Agreement
on Comprehensive Partnership and Cooperation between the European Union and its
Member States, of the one part, and the Kingdom of Thailand, of the other part)
คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างกรอบความตกลงว่าด้วยความ
เป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้านระหว่างสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิกฝ่ายหนึ่งกับราชอาณาจักรไทย
อีกฝ่ายหนึ่ง (Framework Agreement on Comprehensive Partnership and Cooperation
between the European Union and its Member States, of the one part, and the Kingdom
of Thailand, of the other part) ต่อรัฐสภาเป็นเรื่องด่วน จึงขอเสนอร่างกรอบความตกลงดังกล่าว
เพื่อให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา 178 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

นายมาริช เสงี่ยมพงษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นำเสนอสาระสำคัญ
ร่างกรอบความตกลงดังกล่าว ดังนี้

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2557 (ค.ศ. 2004) ให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นเจ้าภาพ ในการเจรจาเพื่อจัดทำกรอบความตกลงว่าด้วยความสัมพันธ์และความร่วมมือรอบด้านระหว่างสหภาพยุโรป (อียู) และรัฐสมาชิกกับราชอาณาจักรไทย (Framework Agreement on Comprehensive Partnership and Cooperation between the European Union and its Member States, of the One Part, and the Kingdom of Thailand, of the Other Part: PCA) เพื่อกำหนดทางความสัมพันธ์และความร่วมมือในด้านต่าง ๆ บนพื้นฐานของผลประโยชน์และค่านิยมร่วมกัน ในช่วงระหว่างปี 2547 – 2556 (ค.ศ. 2004 - 2013) สองฝ่ายได้มีการเจรจา PCA อย่างเป็นทางการรวม 8 รอบ จนสามารถบรรลุข้อสรุปได้ทั้งหมดและได้ลงนามย่อ (initial) กรอบความตกลงฯ เพื่อยืนยันความครบถ้วนถูกต้องของเนื้อหาสาระใน PCA ที่ได้เจรจากันมาแล้ว อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสถานการณ์การเมืองในไทยเมื่อปี 2557 (ค.ศ. 2014) จึงไม่มีการลงนาม PCA อย่างเป็นทางการ ในช่วงปลายปี 2560 (ค.ศ. 2017) สหภาพยุโรปมีข้อมติให้ฟื้นความสัมพันธ์ทางการเมืองกับไทย ในทุกระดับอย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งรวมถึงการลงนาม PCA กับไทย เมื่อไทยมีรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ และต่อมาเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2562 (ค.ศ. 2019) หลังจาก ไทยจัดการเลือกตั้งทั่วไปและมีรัฐบาลใหม่มาบริหารประเทศ สหภาพยุโรปมีมติขยายการปฏิสัมพันธ์กับไทยในทุกด้าน ทั้งสองฝ่ายจึงได้รื้อฟื้นกระบวนการ PCA โดยมีการปรับเนื้อหาสาระบางส่วนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและเน้นการบรรลุ SDGs มากขึ้น ในช่วงปี 2564 – 2565 (ค.ศ. 2021-2022) สองฝ่ายได้มีการเจรจา PCA อย่างเข้มข้น ทั้งในระดับหัวหน้าคณะเจรจา ได้แก่ นางจุฬามณี ชาติสุวรรณ อธิบดีกรมยุโรป (ตำแหน่งในขณะนั้น) ในฐานะหัวหน้าคณะเจรจาฝ่ายไทย และนาง Paola Parnpaloni รองอธิบดีกรมเอเชียและแปซิฟิก กระทรวงการต่างประเทศสหภาพยุโรป ในฐานะหัวหน้าคณะเจรจาฝ่ายสหภาพยุโรป และในระดับเทคนิค/ผู้เชี่ยวชาญ จนสามารถเจรจา PCA เสร็จสิ้น ครบทุกส่วนในวันที่ 27 กรกฎาคม 2565 (ค.ศ. 2022) โดยมีการขัดเกลาถ้อยคำเชิงกฎหมายแล้วด้วย เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2565 (ค.ศ. 2022) นางจุฬามณี ชาติสุวรรณ (รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ/ตำแหน่งต่อมา) กับนาง Paola Parnpaloni รองอธิบดีกรมเอเชียและแปซิฟิก กระทรวงการต่างประเทศสหภาพยุโรปได้ร่วมลงนามย่อ (initial) กรอบความตกลง PCA ที่กระทรวงการต่างประเทศสหภาพยุโรป ณ กรุงบรัสเซลส์ และต่อมาทั้งสองฝ่ายได้ลงนามกรอบความตกลงฯ อย่างเป็นทางการในวันที่ 14 ธันวาคม 2565 (ค.ศ. 2022) ในห้วงการประชุมสุดยอดอาเซียน - สหภาพยุโรป สมัยพิเศษ ณ กรุงบรัสเซลส์ โดยมี นายดอน ปรมัตถ์วินัย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (ในขณะนั้น) เป็นผู้ลงนามฝ่ายไทยและมีนาย Josep Borrell Fontelles รองประธานคณะกรรมาธิการยุโรป (High Representative of the Union for Foreign Affairs and

Security Policy and Vice-President of the Commission: HRAVP) เทียบเท่าระดับรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นผู้ลงนามฝ่ายสหภาพยุโรป

สาระสำคัญของกรอบความตกลงฯ กรอบความตกลง PCA เป็นสนธิสัญญา ตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเป็นหนังสือสัญญาที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการค้าการลงทุนระหว่างประเทศอย่างกว้างขวาง ตามมาตรา 178 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการลงนาม รวมทั้งได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อนแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันต่อไป PCA เป็นกรอบความตกลง ที่ไทยจัดทำร่วมกับสหภาพยุโรปและประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ทั้ง 27 ประเทศ เพื่อเป็นพื้นฐาน ในการเพิ่มพูนการหารือและขยายความร่วมมือระหว่างกันในสาขาต่าง ๆ ให้มีทิศทางและเป็นแบบแผน ในระยะยาวบนหลักการที่ทั้งสองฝ่ายมีส่วนร่วมกัน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เช่น การเคารพ หลักการสากลต่าง ๆ ด้านประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน นิติรัฐและนิติธรรม เศรษฐกิจที่เปิดเสรี การพัฒนาที่ยั่งยืน และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรอบความตกลง PCA ประกอบด้วย 8 หัวข้อ 64 ข้อบท และ ยังประกอบด้วย ส่วนอารัมภบท ซึ่งกล่าวถึงเหตุผลของการจัดทำกรอบความตกลงฯ และ 2 ปฏิญญาร่วม ได้แก่ ปฏิญญาร่วมว่าด้วยข้อ 5 (อาชญากรรมร้ายแรงตามข้อห้วงกัวงระหว่างประเทศ) และปฏิญญาร่วมว่าด้วยข้อ 23 (ความร่วมมือทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม)

รายละเอียดของแต่ละหัวข้อ มีดังนี้ (1) อารัมภบท กล่าวถึงเหตุผลของการจัดทำ กรอบความตกลงฯ (2) ลักษณะและขอบเขต 6 ข้อ ว่าด้วยหลักการที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญและ เป็นพื้นฐานด้านนโยบาย (3) ความร่วมมือระดับทวิภาคี ภูมิภาค และระหว่างประเทศ 2 ข้อ (4) ความร่วมมือว่าด้วยประเด็นการค้าและการลงทุน 11 ข้อ (5) ความร่วมมือด้านเสรีภาพ ความมั่นคง และการยุติธรรม 10 ข้อ (6) ความร่วมมือในภาคส่วนอื่น ๆ 20 ข้อ ครอบคลุมประเด็นและรูปแบบ ความร่วมมือที่หลากหลาย เช่น สิทธิมนุษยชน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสมุทรศาสตร์ (7) เครื่องมือสำหรับความร่วมมือ 2 ข้อ ว่าด้วยทรัพยากรที่แต่ละฝ่ายจะใช้ในการดำเนินความร่วมมือ (8) กรอบการดำเนินงานของคณะกรรมการร่วม 1 ข้อ กำหนดรูปแบบกลไกติดตามความร่วมมือ (9) บทบัญญัติสุดท้าย 12 ข้อ ว่าด้วยประเด็นทางกฎหมายของกรอบความตกลงฯ และ (10) ปฏิญญาร่วมว่าด้วยข้อ 5 ว่าด้วยอาชญากรรมร้ายแรงตามข้อห้วงกัวงระหว่างประเทศ และ ปฏิญญาร่วมว่าด้วย ข้อ 23 ว่าด้วยความร่วมมือทางกฎหมายและทางอาญา ซึ่งมีสาระเกี่ยวกับการให้คำรับรองว่ารัฐบาลไทย จะดำเนินการโดยทุกวิถีทางภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีผลบังคับใช้เพื่อมิให้บุคคลที่ประเทศไทย ได้ร้องขอให้ส่งตัวเป็นผู้ร้ายข้ามแดนต้องได้รับโทษประหารชีวิต ทั้งนี้ รวมจำนวนข้อทั้งหมดเป็น 64 ข้อ และ 2 ปฏิญญาร่วม

ในข้อ 55 ว่าด้วยการปฏิบัติตามพันธกรณีได้กำหนดกลไกระงับข้อพิพาทไว้ โดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับความตกลงเฉพาะอื่น ๆ ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป ซึ่งรวมถึงความตกลงการค้าเสรี (FTA) ที่จะมีการจัดทำขึ้นในอนาคตกับฝ่ายสหภาพยุโรป ดังนั้น ในกรณีที่ฝ่ายใดละเมิดพันธกรณีภายใต้กรอบความตกลงฯ ที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง (essential elements) ของร่างกรอบความตกลงฯ ตามข้อ 1 (1) ว่าด้วยการเคารพหลักการประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐาน และข้อ 3 (3) ว่าด้วยการไม่เผยแพร่อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง อีกฝ่ายหนึ่งต้องมีหลักฐานตามข้อกล่าวหาที่เพียงพอ โดยอีกฝ่ายนั้นอาจดำเนินมาตรการที่เหมาะสมตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ และที่มีผลกระทบน้อยที่สุดต่อการปฏิบัติตามกรอบความตกลงฯ โดยมาตรการที่เหมาะสมอาจรวมถึงการระงับการมีผลบังคับใช้ของกรอบความตกลงฯ หรือความตกลงเฉพาะอื่น ๆ ทั้งนี้ ก่อนที่จะดำเนินการเช่นนั้นจะต้องแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการละเมิดฯ พร้อมส่งเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้คณะกรรมการร่วมพิจารณาอย่างถี่ถ้วน และจัดให้มีการปรึกษาหารือโดยทันทีโดยใช้เวลาไม่เกิน 30 วัน เพื่อหาข้อยุติที่ทั้งสองฝ่ายยอมรับร่วมกันได้เป็นอันดับแรก

ในข้อ 59 ว่าด้วยการมีผลใช้บังคับและการใช้บังคับไปพลางก่อนของกรอบความตกลงฯ ได้ระบุให้คู่ภาคีสามารถเริ่มดำเนินการตามสาขาความร่วมมือในส่วนที่อยู่ในอำนาจที่สหภาพยุโรปมีเหนือรัฐสมาชิกไปพลางก่อนได้ โดยไม่ต้องรอกระบวนการภายในของรัฐสมาชิกสหภาพยุโรปทั้ง 27 ประเทศแล้วเสร็จซึ่งอาจใช้เวลามากกว่า 5 - 6 ปี กว่ากรอบความตกลงฯ จะมีผลบังคับใช้ทั้งฉบับ โดยเมื่อฝ่ายสหภาพยุโรปแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับข้อบทที่จะเริ่มดำเนินการไปพลางก่อนแก่ฝ่ายไทยแล้ว หากฝ่ายไทยไม่ขัดข้องและกระบวนการภายในของไทยเสร็จสิ้นแล้ว ทั้งสองฝ่ายก็สามารถเริ่มดำเนินการความร่วมมือตามกรอบความตกลงฯ ในส่วนนั้นได้ทันที

ประโยชน์ของกรอบความตกลงฯ กรอบความตกลง PCA จะช่วยยกระดับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิกให้ก้าวไปสู่ความเป็นหุ้นส่วนรอบด้านและพันธมิตรที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น โดย PCA เปรียบเสมือนตัวชี้วัดว่า ไทยยึดมั่นและสนับสนุนค่านิยมพื้นฐานทางการเมืองและเศรษฐกิจที่เป็นสากลเช่นเดียวกันกับสหภาพยุโรป รวมทั้งส่งเสริมภาพลักษณ์ของไทยในฐานะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ที่สำคัญของสหภาพยุโรปในภูมิภาคนี้ได้ พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสทางการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และศักดิ์ศรีของประเทศในเวทีระหว่างประเทศ นอกจากนี้ สหภาพยุโรปกำหนดให้การมีกรอบความตกลง PCA เป็นก้าวสำคัญไปสู่การเจรจาจัดทำ FTA ไทย - สหภาพยุโรป นอกจากนี้ PCA ยังเป็นโอกาสในการแลกเปลี่ยนความรู้และแนวปฏิบัติกับสหภาพยุโรปและประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปเพื่อยกระดับมาตรฐานในด้านต่าง ๆ ของไทย ซึ่งจะช่วยเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขันความร่วมมือภายใต้ PCA ดำเนินการโดยหน่วยงานภาครัฐเป็นหลัก โดยมุ่งเน้นยกระดับการบริหารจัดการในสาขาต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการปรับกฎระเบียบของไทยให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ดังนั้น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนชาวไทย จะได้รับประโยชน์ในทางอ้อมจากความ

ร่วมมือภายใต้ PCA ด้วยเช่นกัน ภายใต้ความตกลงนี้ ทั้งสองฝ่ายจะมีการจัดตั้งกลไกคณะกรรมการร่วม (Joint Committee) และคณะทำงานเฉพาะด้าน (specialised working group) ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ (1) สิทธิมนุษยชนและธรรมาภิบาล (Human rights and Governance) (2) การค้าและการลงทุน (Trade and Investment) (3) การพัฒนาที่ยั่งยืน และการเปลี่ยนผ่านสีเขียว (Sustainable Development and Green transition) (4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ แรงงาน และการโยกย้ายถิ่นฐาน (Human Resources Development, Labour, and Migration) (5) ความเชื่อมโยงดิจิทัล วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Digital Connectivity, Science, Technology, Innovation) และเพื่อจัดทำแผนการทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ความตกลง PCA จะเปิดโอกาสให้ไทยสามารถขยายและเข้าถึงโครงการ/งบประมาณความร่วมมือของสหภาพยุโรปได้มากยิ่งขึ้น อาทิ ไทยสามารถขยายความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมากขึ้น และสามารถเข้าถึง sharing research infrastructure ของสหภาพยุโรปได้มากขึ้น เช่น โครงการ Southeast Asia-Europe Joint Funding Scheme for Research and Innovation (JFS) ความร่วมมือกับ European Research Council ด้านการแลกเปลี่ยนฝึกฝนนักวิจัย และ Horizon Europe ทุนวิจัยใหญ่ของยุโรป ประโยชน์และโอกาสจากกรอบความตกลงดังกล่าว จะทำให้ได้รับประโยชน์และ**ความร่วมมือด้านการค้าและการลงทุน** เช่น ส่งเสริมการค้าทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคี รวมไปถึงการเปิดการเจรจา FTA ไทย-สหภาพยุโรป ส่งเสริมมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการค้า และลดอุปสรรคทางเทคนิคเพิ่มความโปร่งใส ส่งเสริมความร่วมมือด้านศุลกากรเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้า การคุ้มครอง ทรัพย์สินทางปัญญา และการแลกเปลี่ยนเรื่องการค้าดิจิทัล **ความร่วมมือด้านภูมิรัฐศาสตร์และภูมิเศรษฐศาสตร์** ส่งเสริมบทบาทความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีระหว่างประเทศ เช่น UN WTO UNCTAD WIPO เป็นต้น สหภาพยุโรปกำลังให้ความสำคัญในด้านภูมิรัฐศาสตร์ ดังนั้น PCA จะช่วยให้ไทยอยู่ในแผนการดำเนินงานของสหภาพยุโรปที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากร (บุคลากร เวลา งบประมาณ และนวัตกรรม) เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและเกิดความสอดคล้องกันของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับรัฐสมาชิกสหภาพยุโรปและอาเซียน **ความร่วมมือในประเด็นอื่น ๆ** เช่น ส่งเสริมการหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลในด้านกงสุล โดยไทยสามารถใช้ประโยชน์ในการผลักดัน "ความตกลงยกเว้นการตรวจลงตราเข้าเขตเชงเกน (Schengen Agreement)" **ความร่วมมือด้านความมั่นคง** ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันแบบครอบคลุมในทุกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการโยกย้ายถิ่นฐาน การค้ามนุษย์ ความมั่นคงทางไซเบอร์และความมั่นคงทางทะเล ผ่านโครงการ ESIWA และ โครงการ CRIMARIO ส่งเสริมความร่วมมือในการต่อต้านอาชญากรรมที่มีลักษณะจัดตั้งเป็นองค์กร รวมถึงความร่วมมือในการป้องกันและต่อต้านการฟอกเงิน และการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และความร่วมมือด้านนโยบายเกี่ยวกับยาเสพติด **การเข้าถึงแหล่งเงินสนับสนุนและทุนการศึกษาของสหภาพยุโรป** โครงการ Global Gateway เป็นโครงการส่งเสริมความเชื่อมโยง

ในระดับโลกที่ยั่งยืนและปลอดภัยให้ความสำคัญกับความเชื่อมโยง 5 ด้าน ได้แก่ (1) ดิจิทัล (2) สภาพภูมิอากาศ และพลังงาน (3) การคมนาคม (4) สาธารณสุข และ (5) การศึกษาและวิจัย โดยสหภาพยุโรปตั้งเป้าที่จะระดมเงินลงทุนกว่า 3 แสนล้านยูโรเพื่อสนับสนุนการฟื้นตัวที่ยั่งยืนในระดับโลก โครงการ Horizon Europe เป็นหนึ่งในโครงการวิจัยที่มีแหล่งเงินทุนในการวิจัยและพัฒนาที่ใหญ่ที่สุดในยุโรป และในระดับโลกด้วยงบประมาณจำนวน 1 แสนล้านยูโร โครงการ ARISE plus Thailand เป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสหภาพยุโรป 3 ล้านยูโร เพื่อยกระดับการแข่งขันทางการค้าพัฒนาแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ และพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์และมาตรฐานที่สอดคล้องกับสหภาพยุโรป โครงการ Erasmus Mundus หรือ ERAMUS+ เป็นรูปแบบการเคลื่อนย้ายด้านการศึกษาและการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้นักเรียนจากสหภาพยุโรปและนอกสหภาพยุโรปได้พัฒนาการศึกษา การฝึกอบรมและเพิ่มศักยภาพส่วนบุคคลผ่านกระบวนการการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ความร่วมมือด้านสิทธิมนุษยชน เป็นเวทีหารือเพื่อสนับสนุนการสมัครเป็นสมาชิกคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (HRC) ของไทย วาระปี 2568-2570 (ค.ศ. 2025-2027) ภายใต้บริบทโลกที่เปลี่ยนแปลง **ความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนผ่านสีเขียว** เรียนรู้การพัฒนาพลังงานรูปแบบใหม่กับสหภาพยุโรป รวมถึงเทคโนโลยีเพื่อเร่งการเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานสะอาด พลังงานไฮโดรเจน เทคโนโลยี Carbon Capture เป็นเวทีในการหารือเพื่อสนับสนุนการปรับตัวของผู้ประกอบการตามกฎหมายของสหภาพยุโรป ได้แก่ 1. มาตรการปรับคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดน (Carbon Border Adjustment Mechanism: CBAM) 2. กฎหมายปลอดการตัดไม้ทำลายป่า (Regulation on Deforestation-Free Products: EUDR)

การไม่ปฏิบัติตามหลักการที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของกรอบความตกลงฯ อาจนำมาซึ่งการระงับความตกลงเฉพาะด้านอื่น ๆ รวมถึง FTA ไทย - สหภาพยุโรป โดยฝ่ายสหภาพยุโรปยืนยันว่าไม่สามารถประนีประนอมเรื่องนี้ได้ และได้ระบุเงื่อนไขในความตกลงที่สหภาพยุโรปจัดทำกับประเทศอาเซียนอื่น ๆ เช่นกัน โดยเงื่อนไขของไทยอยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่าสิงคโปร์ (ปี 2557) ที่ความตกลงกำหนดให้หารือ ให้แล้วเสร็จภายใน 15 วัน หลังจากแจ้งว่าจะใช้มาตรการลงโทษฟิลิปปินส์ (ปี 2555) กำหนดให้หารือกันเพื่อหาทางออกภายในไม่เกิน 15 วัน หรือขอขยายได้รวมไม่เกิน 21 วัน เวียดนาม (ปี 2559) ไม่กำหนดให้มีการหารือใด ๆ โดยอีกฝ่ายสามารถใช้มาตรการลงโทษได้ทันที และมาเลเซีย (ปี 2565) ได้เงื่อนไขเท่ากับของไทย กล่าวคือ กำหนดให้หารือให้ได้ข้อสรุปภายใน 30 วัน

โดยที่ PCA เป็นหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ ตาม มาตรา 178 วรรค 2 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 จึงจำเป็นต้องเสนอให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศ โดยกรมยุโรป ได้เสนอเรื่องร่างกรอบความตกลงฯ ให้คณะรัฐมนตรีในขณะนั้นพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2565 (ค.ศ. 2022) เห็นชอบกรอบความตกลงฯ และได้อนุมัติให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ในขณะนั้น เป็นผู้ลงนามในร่างกรอบความตกลงฯ ซึ่งได้มีการลงนามเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2565 (ค.ศ. 2022) ต่อมาได้มีการยุบสภาผู้แทนราษฎร และมีการจัดการเลือกตั้งทั่วไป ทำให้ไม่สามารถส่งกรอบความตกลงฯ ที่ลงนามแล้ว ให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบ ล่าสุดเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2567 (ค.ศ. 2024) คณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบันได้ให้ความเห็นชอบกรอบความตกลงฯ ก่อนที่จะนำเสนอเรื่องให้รัฐสภาพิจารณาโดยเร็วต่อไป เพื่อจะได้เริ่มมีการบังคับใช้กรอบความตกลงฯ ได้ต่อไป เพื่อเป็นการเตรียมการนำกรอบความตกลง PCA เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา กรมยุโรป ได้จัดการสัมมนาเพื่อหารือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม รวม 3 ครั้ง ได้แก่ (1) เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2565 (ค.ศ. 2022) เพื่อหารือเกี่ยวกับ PCA ในภาพรวม (2) เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2566 (ค.ศ. 2023) โดยร่วมกับศูนย์ศึกษาการต่างประเทศ (International Studies Centre: ISC) เพื่อหารือในหัวข้อ “ค่านิยมพื้นฐานและความร่วมมือภายใต้ PCA” และ (3) เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2566 (ค.ศ. 2023) โดยร่วมกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อหารือในหัวข้อ “ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและการค้า” โดยจะนำผลการสัมมนาทุกรายการดังกล่าวไปประกอบการเสนอกรอบความตกลง PCA ต่อรัฐสภา ตามมาตรา 178 วรรค 4 ของรัฐธรรมนูญฯ ต่อไป

ในส่วนของสหภาพยุโรป สามารถแบ่งกระบวนการภายในออกเป็น 2 ส่วน กล่าวคือ ในระดับสหภาพยุโรป โดยเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2566 (ค.ศ. 2023) รัฐสภายุโรปได้มีข้อมติเห็นชอบ PCA กับไทยแล้ว ซึ่งเมื่อกระบวนการภายในของไทยแล้วเสร็จ ทั้งสองฝ่ายจะสามารถเริ่มดำเนินการตาม PCA ในส่วนที่เป็นอำนาจของสหภาพยุโรป (ที่มีเหนือประเทศสมาชิก) ไปพลางก่อนได้ หรือที่เรียกว่า Provisional Application และในระดับประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปโดย PCA ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาของทุกประเทศ (ซึ่งน่าจะใช้เวลา 4 - 5 ปี) ทั้งนี้ มีประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปที่ให้สัตยาบันต่อกรอบความตกลง PCA กับไทยแล้ว 12 ประเทศ ได้แก่ เอสโตเนีย ฮังการี ออสเตรีย เดนมาร์ก เยอรมนี โปแลนด์ ลิทัวเนีย ลัตเวีย สวีเดน ไอร์แลนด์ สโลวาเกีย โครเอเชีย ตามลำดับ

กรอบความตกลง PCA ถือเป็นความตกลงของคนไทยทุกคน และเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะส่งเสริมความร่วมมือและการเรียนรู้ประสบการณ์แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและเพิ่มโอกาสในการถ่ายทอดองค์ความรู้จากสหภาพยุโรปในประเด็นที่สหภาพยุโรปรวมทั้งประเทศสมาชิกมีความเชี่ยวชาญเพื่อมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตของคนไทย ระบบการจัดการให้ประเทศไทยมีความทันสมัยเป็นประโยชน์แก่ประเทศไทยและประชาชนชาวไทยได้อย่างเป็นรูปธรรมด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารัฐสภาจะพิจารณาพิจารณาให้ความเห็นชอบกับความตกลงฯ ด้วยความเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้านระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป หรือ PCA ที่เสนอมาในวันนี้เพื่อให้ความตกลงมีผลบังคับใช้โดยเร็วเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและต่อประเทศชาติ

สมาชิกรัฐสภา อภิปรายสนับสนุนร่างกรอบความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้านระหว่างสหภาพยุโรปและรัฐสมาชิกฝ่ายหนึ่งกับราชอาณาจักรไทยอีกฝ่ายหนึ่ง ให้ข้อคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะ ในประเด็นดังนี้ กรอบความตกลงฯ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์กับประเทศและประชาชนในภาพรวมและคนไทยในระยะยาว เพิ่มโอกาสในการถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อยกระดับการค้าและการลงทุน ส่งเสริมการค้าการลงทุนระหว่างกัน มีเวทีในการร่วมกันหาทางออกเกี่ยวกับประเด็นปัญหาการค้าการลงทุน นโยบายการแข่งขัน เป็นโอกาสที่ดีในการสร้างความเชื่อมั่นด้านการค้าและการลงทุนในเวทีโลก การลงนามในกรอบความตกลงฯ นี้เป็นการยิงกระสุนนัดเดียวแต่ได้ยกระดับความร่วมมือและความสัมพันธ์กับประเทศต่าง ๆ ถึง 27 ประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิก อีกทั้งจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างดุลยภาพความสำคัญของไทยในด้านภูมิรัฐศาสตร์ในเวทีโลก และคงความเป็นดุลยภาพด้านภูมิรัฐศาสตร์ของไทยต่อไปอย่างเป็นทางการ PCA จะเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้การเจรจาการค้าเสรี (FTA) ระหว่างไทยและสหภาพยุโรปเดินบรรลุผลโดยราบรื่น รวดเร็วขึ้น หลังจากที่ชะงักมากกว่า 10 ปี และจะทำให้ FTA ที่มีอยู่ 15 ฉบับ 19 ประเทศ เพิ่มขึ้นเป็น 16 ฉบับเท่ากับเวียดนาม และจาก 19 ประเทศจะเป็น 46 ประเทศ ไล่หลังเวียดนามที่มี 54 ประเทศ รวมถึงการขับเคลื่อน FTA กับกลุ่มต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น สร้างแต้มต่อในการค้าขาย การลงทุน และการบริการให้กับประเทศไทย สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงเพื่อป้องกันปัญหาที่จะตามมาจากการบังคับใช้คือ ประเทศไทยในฐานะคู่สัญญาจะต้องไม่มีการละเมิดกรอบความตกลงที่เป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งที่เรียกว่า essential elements ซึ่งมีเงื่อนไข 4 ข้อ คือ ประการที่หนึ่ง เมื่อ PCA บังคับใช้ประเทศไทยต้องไม่มีการละเมิดการเคารพหลักการประชาธิปไตย ประการที่สอง สิทธิมนุษยชน ประการที่สาม เสรีภาพขั้นพื้นฐาน และประการที่สี่ การไม่เผยแพร่อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง ซึ่งประเทศไทยยังห่างไกลในประเด็นอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง แต่ใน 3 ข้อแรกคือสิ่งที่รัฐบาลชุดต่อ ๆ ไปต้องให้ความสำคัญเพราะไม่เช่นนั้นสหภาพยุโรปอาจจะระงับการบังคับใช้ FTA ไทย – สหภาพยุโรปได้ กรอบความตกลงนี้จะทำให้เกิดการถ่วงดุลอำนาจในเวทีโลก มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ ๆ และจะทำให้ประเทศไทยเกิดการพัฒนาตัวเองเพื่อให้เท่าเทียมกับประเทศต่าง ๆ ในเวทีโลก สร้างโอกาสให้กับประเทศไทย นำความร่วมมือที่ได้รับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับกรอบความตกลง เพื่อใช้ข้อดีและข้อได้เปรียบของกรอบความตกลงให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้านการเคารพหลักสิทธิมนุษยชน ในการเสริมสร้างประชาธิปไตยของประเทศไทยให้ก้าวหน้าและมีความเข้มแข็ง ส่งเสริมความสามารถของไทยในการต่อต้านการคอร์รัปชัน ยกระดับด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในสายตาของต่างประเทศ เพื่อดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศให้เกิดความมั่นใจและเข้ามาลงทุนในประเทศ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ นำไปสู่ความก้าวหน้าในการเจรจาด้านการค้าและการ

ลงทุน ยกกระต๊อบสถานะของประเทศให้มีความโดดเด่น มีมาตรฐานตามที่สหภาพยุโรปต้องการ อีกทั้งยังส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป

นอกจากนี้ สมาชิกรัฐสภายังได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในรายละเอียดเกี่ยวกับปฏิญญาร่วมว่าด้วยข้อ 23 ว่าด้วยความร่วมมือทางกฎหมายและทางอาญา ซึ่งมีสาระเกี่ยวกับการให้คำรับรองว่ารัฐบาลไทยจะดำเนินการโดยทุกวิถีทางภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีผลบังคับใช้เพื่อมิให้บุคคลที่ประเทศไทยได้ร้องขอให้ส่งตัวเป็นผู้ร้ายข้ามแดนต้องได้รับโทษประหารชีวิต กรอบที่ได้เขียนไว้และลงปฏิญญาไว้ประเทศไทยจะอย่างไรกับข้อกฎหมายการประหารชีวิต และกรอบความตกลงฉบับนี้จะส่งผลกระทบต่อด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่ยังไม่มีการลงรายละเอียดที่จะส่งผลกระทบต่อการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรไทย การปศุสัตว์ และการประมง กรอบ PCA ต้องให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองที่มีความยุติธรรมกับทุกฝ่ายในระยะยาว

ทั้งนี้ ควรใช้กรอบความเป็นอาเซียนในการเจรจากับสหภาพยุโรป สถานะของประเทศต่อการยกร่างกฎหมายจะเป็นอย่างไร เงื่อนไขการเข้าเป็นภาคีสมาชิกที่ระบุว่า ประเทศไทยจะได้รับการสนับสนุนในคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ United Nations Security Council : UNSC) ซึ่งการจะได้รับสนับสนุนจาก UNSC ต้องเกิดจากการให้สิทธิมนุษยชนประชาชนในประเทศมากกว่าการลงนามในกรอบความตกลงดังกล่าว เนื้อหาสาระสำคัญของกรอบความตกลงฯ ควรมีประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมกับประชาชนในประเทศ และคำนึงถึงส่วนได้ส่วนเสียและสิ่งที่ประชาชนจะได้รับประโยชน์และเป็นธรรม และเป็นสิ่งที่สามารถต่อยอดการแก้ปัญหาภายในประเทศและในเวทีโลกได้ และต้องทำให้ประชาชนและประเทศไม่ถูกกีดกันทางการค้า เช่น กฎ IUU กับการประมงไทย รายละเอียดในกรอบความตกลงฯ จะเป็นข้อผูกพันในระยะยาว ดังนั้น ข้อผูกพันที่จะเกิดขึ้นไม่ควรทำให้คนไทยเสียผลประโยชน์ ควรเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ ประเด็นเกี่ยวกับการแปลข้อความจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เช่น การแปลปฏิญญาร่วม การแปลความหมายของบางคำจะเป็นปัญหาผูกพันจนทำให้ประชาชนเสียประโยชน์ จึงอยากให้พิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ กรอบความตกลงฯ ที่จะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิทธิ เสรีภาพ ความมั่นคง เศรษฐกิจและการค้าของประเทศ ต้องทำให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์ในทุกด้าน และที่สำคัญจะต้องเป็นประโยชน์กับประชาชนอย่างแท้จริง การให้สัตยาบันในธรรมนูญกรุงโรมและปฏิญญาข้อ 23 เนื่องจากประเทศไทยยังมีประมวลกฎหมายอาญาที่เกี่ยวข้องกับการประหารชีวิตอยู่ จึงไม่มั่นใจว่าประเทศไทยจะทำตามพันธะในข้อนี้ได้ สิ่งสำคัญคือ การลงนามในกรอบความตกลง PCA จะต้องไม่ทำให้ประเทศไทยถูกกีดกันทางการค้า และไม่ถูกกีดกันในเวทีโลก เนื่องจากในบางประเด็นประเทศไทยยังคงมีปัญหาภายในประเทศอยู่ และหากลงนามแล้วรัฐบาลไทยจะต้องดำเนินการตามกรอบข้อตกลงในประเด็นการไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชนให้ได้ และควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบสาระสำคัญของกรอบความตกลง ผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง และต้องยึดมั่นด้านสิทธิ

มนุษยชน สิทธิขั้นพื้นฐาน การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม หลักนิติธรรม และต้องไม่มีการรัฐประหาร ซึ่งสิ่งเหล่านี้ที่เป็นบรรทัดฐานค่านิยมสากล ที่ประเทศไทยจะต้องปฏิบัติตาม เพื่อไม่ให้ประเทศไทยเกิดความเสียหาย และประเทศไทยต้องมีความพร้อมและพัฒนาในทุกด้านเพื่อรองรับทุกมาตรการด้านการค้าที่จะเกิดขึ้นจากกรอบความตกลงฉบับนี้ เพื่อจะได้ไม่เสียเปรียบด้านการค้าและการลงทุน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ตอบชี้แจงดังนี้ ขอขอบคุณข้อเสนอแนะข้อคิดเห็น และข้อห่วงใยจากสมาชิกรัฐสภาทุกท่าน ยอมรับ และขอบคุณที่ให้การสนับสนุนและเห็นประโยชน์ของความตกลงในครั้งนี้ เชื่อมั่นในความเป็นมืออาชีพของข้าราชการทุกคน ทุกกรม และทุกหน่วยราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่วมเจรจากรอบความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป หรือ PCA หวังเป็นอย่างยิ่งว่ากรอบความร่วมมือนี้จะนำไปสู่การยกระดับการค้า ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรปต่อไปในอนาคต การลงนาม PCA และการรับรองของรัฐสภาในครั้งนี้มีความสำคัญ เน้นความร่วมมือ และเป็นการพัฒนาศักยภาพที่จะนำไปสู่การเจรจาระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรปในด้านการค้าเสรี ซึ่งจะเห็นประโยชน์อย่างยิ่งในการส่งเสริมให้เกิดการค้าการลงทุนระหว่างประเทศไทยและกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป กระบวนการนี้เป็นกระบวนการที่มีการเจรจามาอย่างยาวนานและเป็นไปด้วยความรอบคอบ เพื่อผลประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญและเป็นเรื่องที่จะเป็นประโยชน์กับประชาชน การที่สหภาพยุโรปต้องการที่จะมีความร่วมมือกับประเทศไทยในกรอบการเจรจา PCA ครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าสหภาพยุโรปให้ความสำคัญกับประเทศไทยเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นชัดเจนว่าสหภาพยุโรปเห็นคุณค่าของประเทศไทย และต้องการเห็นความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรปอย่างเป็นรูปธรรม เป็นระบบ เป็นมืออาชีพ สำหรับกลุ่มประเทศอาเซียนกับสหภาพยุโรปเองก็มีความร่วมมือกัน แต่ไม่ใช่ความร่วมมือ PCA และหลายประเทศมีความแตกต่างกัน ซึ่งทางสหภาพยุโรปเองมีได้ต้องการให้ประเทศสมาชิกของอาเซียนหรือประเทศสมาชิกทุกประเทศในโลกทำความตกลง PCA กับสหภาพยุโรป สิ่งนี้แสดงให้เห็นชัดเจนว่าสหภาพยุโรปให้ความสำคัญกับประเทศไทยและต้องการที่จะความร่วมมือยกระดับความร่วมมือระหว่างสหภาพยุโรปกับประเทศไทยให้สูงมากยิ่งขึ้น เป็นความร่วมมือในกรอบยุทธศาสตร์ร่วมกันเพื่อผลประโยชน์ของทั้งสองภูมิภาคทั้งสหภาพยุโรปและประเทศไทย ความความกังวลของสมาชิกรัฐสภาเกี่ยวกับการกีดกันทางการค้าเมื่อไม่สามารถปฏิบัติตามพันธกรณีที่มืออยู่ได้ แม้จะไม่มีกรอบความร่วมมือ PCA สหภาพยุโรปก็สามารถใช้มาตรการฝ่ายเดียวบีบบังคับกับประเทศไทยได้ ดังนั้นกรอบความร่วมมือ PCA จะนำมาสู่กลไกสำคัญที่จะกำหนดให้ประเทศไทยและสหภาพยุโรปมีคณะกรรมการร่วม (Joint Committee) เพื่อหาทางออกเมื่อฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมีข้อจำกัดหรือมีปัญหาที่เกิดขึ้น นำเอาความคิดเห็นที่แตกต่างทั้งหมดที่มีอยู่ในส่วนต่าง ๆ ขึ้นมาสู่โต๊ะการเจรจา เพื่อทำความเข้าใจ และสามารถที่จะลดแรงกดดันหรือภาระที่ประเทศไทยจะต้องถูกสหภาพยุโรปกดดัน

กลไกคณะกรรมการร่วมตรงนี้ จะเป็นช่องทางสำคัญที่ประเทศไทยกับสหภาพยุโรปจะใช้ในการสื่อสารในประเด็นที่มีความห่วงกังวลหรือประเด็นที่มีความขัดแย้ง เพื่อหาทางออกที่ทั้งสองฝ่ายมี ในกรณีที่มีโทษของการละเมิด essential elements และนำไปสู่การลงโทษ เช่น การระงับความตกลงก็จะเป็นมาตรการชั่วคราว และจะพยายามเจรจาเพื่อให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด เมื่อเหตุการณ์มีปัญหาผ่านไปแล้วสามารถที่จะเจรจาเพื่อให้ความร่วมมือต่อไปได้อีกเช่นกัน

ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ตอบชี้แจงว่า สหภาพยุโรปเป็นกลุ่มระหว่างประเทศที่ใหญ่ที่สุด และมีความก้าวหน้ามากที่สุดเป็นหนึ่งในสามศูนย์กลางเศรษฐกิจของโลก ที่มี GDP เป็นอันดับสามของโลก รองจากสหรัฐอเมริกา และจีน เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศรายใหญ่ที่สุดของโลก เป็นประเทศยุทธศาสตร์เป้าหมายของไทยในการยกระดับความเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาความสัมพันธ์และความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการพัฒนาและความเชื่อมโยงและความสัมพันธ์ในมิติต่าง ๆ อย่างรอบด้าน PCA เป็นพื้นฐานของความร่วมมืออย่างรอบด้านที่เป็นประโยชน์ระหว่างกันต่อไป ปฏิญญาร่วมว่าด้วยข้อ 23 เรื่องความร่วมมือทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ซึ่งระบุว่ารัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยจะดำเนินการทุกวิถีทางที่สอดคล้องกับกฎหมายของตนเพื่อรับประกันว่าบุคคลจะไม่ต้องโทษประหารชีวิตและหากตัดสินให้บุคคลเหล่านั้นได้รับโทษประหารชีวิต รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยจะถวายนโยบายเพื่อขอพระราชทานอภัยโทษนั้น ขอเรียนว่าการระบุประเด็นนี้เป็นการเจรจาต่อรองเพื่อที่จะให้ได้ถ้อยคำที่ประเทศไทยสามารถดำเนินการได้ เนื่องจากคำว่าดำเนินการทุกวิถีทางที่สอดคล้องกับกฎหมายของตน ไม่ได้เป็นการรับรองว่าผลที่เกิดขึ้นจะเป็นผลในทางใด แต่เป็นการดำเนินการตามกฎหมายของไทยที่เราทำได้ และประเทศไทยเราสามารถดำเนินการได้ตามกรอบกฎหมายที่มีอยู่คือมาตรา 29 ของพระราชบัญญัติผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2551 และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2552 ซึ่งได้เคยรับรองไว้ว่าไทยจะดำเนินการทุกวิถีทางที่จะไม่ใช้โทษประหารชีวิตชาวต่างชาติที่เป็นผู้ร้ายข้ามแดนที่มาดำเนินคดีในประเทศไทยเท่านั้น นโยบายภาพรวมประเทศไทยเรามีการดำเนินการเพื่อจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการยุติโทษประหารชีวิตเป็นลำดับ ซึ่งแนวความคิดนี้ได้บรรจุอยู่ในแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับที่ 2 และ 3 ในด้านกระบวนการยุติธรรมด้วย และในแผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับที่ 5 วาระปี 2566 ถึง 2570 ยังระบุว่ารัฐควรมีการศึกษาและทบทวนกฎหมายเพื่อเปลี่ยนแปลงยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดที่ไม่เข้าข่ายเป็นอาชญากรรมร้ายแรงที่สุด และพิจารณาศึกษาความพร้อมในการเข้าเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับฉบับที่ 2 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองว่าด้วยการยกเลิกโทษประหารชีวิต

PCA จะมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างไรกับการสมัครเป็นสมาชิกคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เป็นความพยายามในการยกระดับและความมุ่งมั่นของไทยในการปรับปรุงความสามารถของไทยในการให้ความคุ้มครองและปกป้องสิทธิมนุษยชนเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างไทยและสถาบันด้านสิทธิมนุษยชนต่าง ๆ ให้ความความคืบหน้ามากขึ้น ซึ่งไม่ได้รับประกันว่า

เราจะได้รับเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชน หรือไม่ แต่ขึ้นอยู่กับความพยายามของไทยและภาคส่วนต่าง ๆ ในการดำเนินการเพื่อเข้าเป็นสมาชิกของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชน

ที่ผ่านมาไทยและสหภาพยุโรปมีความร่วมมือในการต่อต้านการประมงที่ผิดกฎหมาย และการควบคุมที่เข้มแข็ง หลังจากที่ได้รับ การลดใบเหลืองแล้วไทยกับสหภาพยุโรปได้ร่วมมือกัน ผ่านกลไกการประชุมคณะทำงานร่วมระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปด้านการต่อต้านการประมง IUU มาอย่างต่อเนื่อง มีการประชุมมาแล้วทั้งสิ้นเจ็ดครั้งครั้งล่าสุดเมื่อเดือนมิถุนายน 2567 ซึ่งทั้งสองฝ่าย ได้หารือประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการเฝ้าระวัง การทำประมง IUU การติดตาม การบริหารจัดการเรือ ทรัพยากร การตรวจสอบย้อนกลับ ใบรับรองการจับสัตว์น้ำ การบังคับใช้กฎหมาย ไทยทราบข้อมูลรับรองการจับสัตว์น้ำ (catch certificate) ผ่านทางระบบดิจิทัล CATCH ของสหภาพยุโรปด้วยซึ่งจะบังคับให้ประเทศที่ส่งออกสินค้าประมงไปยังสหภาพยุโรปตั้งแต่วันที่ 10 มกราคม 2569 เป็นต้นไป จะต้องบังคับใช้กับประเทศต่าง ๆ ล่าสุดสหภาพยุโรปมีข้อห่วงกังวล เกี่ยวกับการแก้ไขพระราชกำหนดประมงของไทยซึ่งนำไปสู่การลดความเข้มงวด ซึ่งฝ่ายไทยได้หารือ กับฝ่ายยุโรปอย่างใกล้ชิดและสร้างความเข้าใจว่าการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวเป็นไปเพื่อสร้างความสมดุล ระหว่างการดูแลวิถีชีวิต วิถีอาชีพของชาวประมงไทย และการทำประมงอย่างยั่งยืนที่สอดคล้อง กับกฎหมายระหว่างประเทศมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างรอบด้าน ที่สำคัญคือกลไกของ PCA ไม่ได้เป็นการสร้างเงื่อนไขที่เพิ่มขึ้นให้กับไทยในเรื่อง IUU

รองอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ตอบชี้แจงว่า มาตรการ CBAM หารือกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่างกฎหมายและให้ความรู้กับประชาชน และภาคเอกชนในการปรับตัว

เมื่อสมาชิกรัฐสภาอภิปรายเรียบร้อยแล้ว และคณะรัฐมนตรีอภิปรายสรุปแล้ว จากนั้น ประธานฯ ตรวจสอบองค์ประชุม เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา มีมติเห็นชอบร่างกรอบความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือรอบด้านระหว่าง สหภาพยุโรปและรัฐสมาชิกฝ่ายหนึ่งกับราชอาณาจักรไทยอีกฝ่ายหนึ่ง (Framework Agreement on Comprehensive Partnership and Cooperation between the European Union and its Member States, of the one part, and the Kingdom of Thailand, of the other part) ด้วยคะแนน 612 เสียง

จากนั้น ประธานฯ สั่งปิดการประชุม เวลา 13.13 นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา 13.13 นาฬิกา

*****

จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร